

Radiologiczny atlas guzów kości

pod redakcją Urszuli Grzesiakowskiej

Copyright © by MediPage, Warszawa, 2011

Wszystkie prawa zastrzeżone.
Przedruk i reprodukcja w jakiegokolwiek postaci całości
lub części książki bez pisemnej zgody wydawcy zabronione.

ISBN 978-83-61104-48-3

Redaktor prowadzący
Marzena Wątrobińska

Korekta
Dorota Gagla

Ucyfrowienie zdjęć
Michał Pilch

MediPage Sp. z o. o.
Redaktor Naczelny: Bogdan Materna
ul. J. Bruna 12/20, 02-594 Warszawa
Tel./faks 22 646 41 50
www.medipage.pl

Opracowanie graficzne i projekt okładki: ALINEA, Janusz Olech

Druk i oprawa: Białostockie Zakłady Graficzne S.A.

SPIS TREŚCI

Przedmowa	7
1. Mięsaki kości – charakterystyka kliniczna i metody leczenia	9
<i>Zbigniew I. Nowecki, Piotr Rutkowski</i>	
1.1. Wstęp	9
1.2. Epidemiologia i etiologia	9
1.3. Objawy kliniczne i diagnostyka	9
1.4. Ocena zaawansowania klinicznego	11
1.5. Zasady leczenia	11
1.6. Podsumowanie	12
2. Objawy radiologiczne zmian nowotworowych kości	13
<i>Urszula Grzesiakowska, Donata Makuła, Michał Olszewski</i>	
2.1. Niszczenie tkanki kostnej	13
2.2. Nowotworzenie struktur uwapnionych	14
2.3. Odczyny okostnowe	27
2.4. Zwapnienia w tkankach miękkich	28
3. Guzy z tkanki kostnej	31
<i>Urszula Grzesiakowska</i>	
3.1. Kostniak	32
3.2. Kostniak kostnawy	35
3.3. Kostniak zarodkowy	39
3.4. Mięsak kostny	44
3.5. Mięsak kostny przykostny	54
4. Guzy z tkanki chrzęstnej	61
<i>Donata Makuła, Urszula Grzesiakowska</i>	
4.1. Chrzęstniak wewnątrzcostny	62
4.2. Chrzęstniak przycostny	68
4.3. Mnogie chrzęstniaki wewnątrzcostne	71
4.4. Pojedyncza wyrośl chrzęstno-costna	73
4.5. Mnogie wyrośla chrzęstno-costne	80
4.6. Chrzęstniak zarodkowy	83
4.7. Włókniak chrzęstno-śluzowy	85
4.8. Chrzęstniakowatość maziówki	87
4.9. Mięsak chrzęstny wewnątrzcostny	89
4.10. Mięsak chrzęstny przycostny	97
4.11. Mięsak chrzęstny mezenchymalny	101

5. Guz olbrzymiokomórkowy 105
Urszula Grzesiakowska, Donata Makuła

6. Guzy drobnokomórkowe 121
Michał Olszewski

6.1. Mięsak Ewinga 122

6.2. Chłoniak pierwotny kości 132

6.3. Szpiczak 135

7. Guzy z tkanki naczyniowej 143
Urszula Grzesiakowska

7.1. Naczyniak 144

7.2. Mięsak naczyniowy endotelialny 153

7.3. Mięsak naczyniowy pericytarny 154

7.4. Mięsak naczyniowy 155

8. Guzy z tkanki łącznej 161
Urszula Grzesiakowska

8.1. Włóknisty ubytek korowy 162

8.2. Mięsak łącznotkankowy 172

8.3. Mięsak łącznotkankowy histiocytarny 176

9. Inne guzy 183
Urszula Grzesiakowska

9.1. Struniak 184

9.2. Mięsak maziówki 190

10. Zmiany guzopodobne 197
Urszula Grzesiakowska

10.1. Torbiel tętniakowata 198

10.2. Dysplazja włóknista 204

10.3. Choroba Pageta 209

10.4. Kostniejące zapalenie mięśni 215

Piśmiennictwo 222

PRZEDMOWA

Szanowni Czytelnicy

Oddajemy do Waszych rąk „Radiologiczny atlas guzów kości”. Do napisania tej pracy zainspirowała nas myśl, która od lat towarzyszyła nam podczas licznych szkoleń i konferencji. Uważamy, że radiodiagnostyka jest „sztuką obrazu” i tylko za pomocą obrazu możemy przekazać naszą wiedzę i doświadczenie.

Materiał, jaki przedstawiamy w tej publikacji jest dziełem nie tylko naszym, ale również naszych mentorów i nauczycieli – profesora Janusza Buraczewskiego i profesor Janiny Dziukowej. To dzięki ich pasji i zaangażowaniu powstał w Instytucie Onkologii zbiór guzów kości, a my staraliśmy się kontynuować to dzieło.

Założeniem atlasu, adresowanego przede wszystkim do radiologów, jest przedstawienie od kilku do kilkudziesięciu obrazów radiologicznych różnych guzów kości. Jest to materiał szkoleniowy i obejmuje najczęściej występujące guzy kości u dorosłych. Świadomie pominęliśmy guzy występujące u dzieci oraz wszystkie zmiany rzadkie, kazuistyczne, które nawet w naszych zbiorach występują jako pojedyncze przypadki. Do atlasu dołączyliśmy patologie z pogranicza zmian nowotworowych, które występują dość często i wymagają różnicowania z guzami kości.

Zdajemy sobie sprawę z niedoskonałości tego opracowania. Pragnęliśmy jednak, aby książka ta różniła się od dotychczasowych podręczników radiologii i choć trochę zmieniła sposób myślenia i nauczania diagnostyki obrazowej.

Mamy nadzieję, że nasza publikacja ułatwi Państwu pracę i przybliży problemy występujące w tej rzadkiej i trudnej dziedzinie diagnostyki.

Autorzy